

швидко одужують, аби заспокоїти дитину.

Важливо, щоб дорослі зберігали спокій. Адже діти відчувають психологічний стан своїх батьків і переймають його на себе. Тому дорослі також повинні підтримувати самі себе. Необхідно залучатись до груп підтримки, достатньо відпочивати, відводячи час для відновлюючих активностей (фізичні вправи, медитація, читання, заняття на свіжому повітрі). Для тих дорослих, які страждають від високих рівнів стресу є важливим звернутися за психологічною підтримкою.

Необхідно слідкувати й за поведінковими змінами дитини. Якщо ж діти тривалий час демонструють емоційні та поведінкові відхилення (наприклад, нічні кошмари, постійний фокус на тривогах, підвищена агресія, регресивна поведінка чи самопошкодження), які не зникають за підтримки від батьків, можливо є потреба звернутися за професійною допомогою. Багато спеціалістів мають можливість надати підтримку по телефону чи через інтернет, коли особисті візити є обмеженими[4].

Загалом, батькам слід контролювати свої емоції та переживання, створювати дітям спокійну домашню атмосферу, де б малюки відчували себе в повній безпеці.

Висновок. Отже, психологічна безпека дошкільнят – важлива складова фізичного здоров'я. В умовах сьогодення багато дітей стикаються з стресами та тривогою через появу пандемії. Причинами цього слугують зміна рутини, недостатня кількість спілкування з друзями, хвилювання за своїх рідних, самоізоляція вдома. Завданнями батьків є надання підтримки дітям, відчуття захищеності та безпеки. Важливо коректно пояснити що таке коронавірус, його наслідки та як захиститися від хвороби. Реалізація вищевказаних рекомендацій допоможе знизити відчуття тривоги у дітей і допоможе налаштуватися на позитивне майбутнє.

Список використаних джерел:

1. Кононко О. Соціально-психологічна безпека дошкільника: суть та умови / Олена Кононко // Вихователь-методист дошкільного закладу. — 2011. — № 11. — С. 18–30.
2. Психологічна безпека дитини .Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.dnz77.ck.ua/page-psychiatrist/psikhologichna-bezpeka-ditini.html>
3. Халанський В. Всім стане легше. 6 способів допомогти дитині впоратися з тривогою під час пандемії. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://life.nv.ua/ukr/blogs/pandemiya-koronavirus-yak-dopomogti-dityam-podolati-trivogu-poradi-psihologa-50082900.html>
4. UNICEF. Інформаційний центр при коронавірусній хвороби (COVID-19).URL: <https://www.unicef.org/coronavirus/covid-19> (дата звернення: 27.04.2021)
5. Яценко Т.В. Особливості збереження психологічного здоров'я дитини в умовах пандемії.-С.87-90.Електронний ресурс Режим доступу: <file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80/Downloads/7021-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-13114-1-10-20201213.pdf>.

ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОБАЛАНСУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ЕКОЛОГІЧНОГО ОДЯГУ

Савдід А. В.
м. Полтава

Анотація. Розглянуто напрями виготовлення еко-одягу, що заперечують використання шкідливих для здоров'я хімікатів і речовин, здатних вплинути на навколишнє середовище. Такий одяг створюється виключно з екологічно чистої, натуральної сировини, з повним дотриманням гармонії і балансу між інтересами людини і тваринного світу.

Ключові слова: екологічний одяг, екодизайн, навколишнє середовище, екологізація.

Екологічний дизайн (екодизайн) – це напрямок в дизайні, що приділяє ключову увагу

гармонізації відносин людини і навколишнього середовища; сферу комплексної дизайнерської діяльності, спрямованої на реалізацію в об'єктах, що проєктуються, зближення вимог природного середовища зі споживчими і естетичними вимогами людини: охорони довкілля, економії природних ресурсів, безвідходних технологій виробництва, організації процесів розумного споживання та перероблення продукції, в тому числі, з урахуванням цінностей, досягнутих попередніми поколіннями в сфері взаємовідносин людини і природи.

Екологізацію можна розглядати у перспективі притаманності часу. С. Вергунов розглядає поняття екоестетики, що невід'ємно пов'язане з поняттями екологічного дизайну та природоохоронної етики [1].

Г. Гусейнов вводить поняття «екологізації споживання» та «екологізації виробництва», що властиві сучасному ринку моди [5].

Є. Кулішова розглядає історичний контекст появи екологічного дизайну як одного з напрямів всесвітнього екологічного руху. Екодизайн виник у 70-ті роки ХХ ст. і став реакцією на стихію науково-технічної революції. Перед дизайнерами постали завдання не стільки в чергуванні стилів, образів, форм і структур простору та обсягу, скільки в гуманному підході до навколишнього середовища, в якому виражається вимогливість до екологічності при виробництві одягу, перегляді матеріалів і технологій [3].

У дослідженні Є. Шапаренка змінюється контекст діяльності дизайнера у напрямі задоволення екологічного споживання [6].

Метою роботи є розгляд особливостей проєктування і виготовлення еко-одягу та перспективи збереження біобалансу навколишнього середовища.

На сучасному етапі вимоги до якості одягу як продукту промислового виробництва набувають більш широкого смислу. Мова йде про показники якості життя людини, по-перше, її життєзабезпечення у певній оболонці, якою є одяг, а, по-друге, життєзабезпечення у певному середовищі.

Одяг – це багатофункціональний дизайн-об'єкт, в якому на першому місці є утилітарна функція: людина повинна відчувати себе комфортно. Однак, не тільки комфортно, одяг не повинен шкодити здоров'ю. Одяг як захисна оболонка повинен відповідати вимогам безпеки користування, наприклад, не тиснути, не завдавати травм при користуванні тощо. Але ж і матеріальний склад одягу не повинен шкодити на біологічному рівні, тобто, мати відповідні гігієнічні показники, наприклад, не викликати алергію, забезпечувати вологу та пароповітряну проникливість, антистатичність. Крім того, конструктивний устрій одягу повинен забезпечувати ці показники – не порушувати пароповітряний обмін у просторі під одягом. І, при цьому, одяг повинен виглядати естетично [4].

У виробництві одягу переважно використовуються матеріали з натуральної сировини – льону, бавовни, шовку, вовни, натуральних шкіри, хутра і деяких інших, або змішаних матеріалів – з додаванням хімічних волокон до натуральних. До додаткових матеріалів додаються конопляне, соєве, джутове, кропивне, евкالیптове, рамі та бамбукові волокна, волокна з морських водоростей та целюлози (ліоцель), Tencel – біо-тканини з деревини, крабова тканина («Crabylon») тощо.

З розвитком науки, техніки, технологій перевагу у виробництві одягу почали надавати матеріалам з хімічних волокон, тобто, штучних, синтетичних і мінеральних. Крім того, під час виконання оздоблювальних процесів при виготовленні текстильних матеріалів, як правило, використовуються агресивні хімічні сполуки. Навіть у дитячому одязі! Це обумовлено економічною вигодою під час виробництва. Також за перевагою функціональних показників одягу з таких матеріалів, наприклад, як для захисту від негоди, вологовідштовхуванні, певній формостійкості – гігієнічні показники почали відходити на другий план. Певною мірою це впливало на зниження показників забезпечення життєдіяльності людини. Тому в сучасному світовому підході до екологічності швейних виробів визначилися значно суворіші вимоги до поняття екоматеріалів. Це вже стосується не

тільки відсутності хімічних складових у тканинах, а і процесів вирощування натуральної сировини. Роль дизайну, як художньо-проектної практики, на цьому етапі полягає у визначенні структури потреб, затвердженні екологічних цінностей через посередництво виробу і, таким чином, формуванні визначеного образу життя. Ось чому в сучасному, екологічно орієнтованому, дизайні одягу виокремлюються проектні напрямки, які спрямовані на забезпечення, відповідно, екологізації виробництва та екологізації споживання. До них належать такі.

Використання органічних матеріалів. Вироби виготовляються тільки з натуральної і екологічно чистої сировини, вирощеної без пестицидів та інших, шкідливих для здоров'я компонентів. Під час виробництва еко-одягу і взуття не використовують натуральну шкіру і тканини тваринного походження (усі види шкіри, слонова кістка, хутро, китовий вус, кінський волос і інші).

Переробка вторинної сировини або recycled (від англ. утилізований, відновлений). Одяг, взуття та аксесуари виготовляють з продуктів вторинної сировини – з уже існуючих або перероблених матеріалів, тканини, металу або волокна, що повинно знижувати рівень забруднення планети.

Виробництво без хімікатів – під час виробництва одягу не повинні використовуватися хімічні барвники і відбілювачі, а в процесі обробки матеріалів використовуються тільки натуральні барвники, наприклад, порошки природних мінералів, квітковий пилок, соки ягід тощо.

Принцип Fair Trade (англ. «справедлива торгівля») забезпечує етичний бік питання виробництва – торгівля «етичними» товарами – кращі торговельні умови для виробників і робітників у країнах, що розвиваються.

«Sustainable fashion» чи екомода, означає стійке виробництво, засноване на турботі про довкілля і соціальну відповідальність. У напрямі «екомода» умовно виділяють два напрями – екологічний і етичний. Останній пропонує споживачам відмовитися від вбивства тварин і перейти на аналогічні штучно створені матеріали. «Екомода» пропагує також створення авторських колекцій одягу, з вторинної сировини (індустрія моди породжує величезну кількість текстильних відходів, які шкодять навколишньому середовищу), наприклад, шиття з клаптиків або ж «печворк» (від англ. patchwork – ковдра, покривало, виріб з різнокольорових клаптиків). У «екомоді» пропагують одяг, виготовлений на замовлення, оскільки він вважається якіснішим, а тому споживач носить його довше, знижуючи потребу в купівлі нових речей.

«Екотренд» – як закономірність, що характеризує загальний довгостроковий напрямок у модному одязі (наприклад, не використати шкіру і натуральне хутро, постійно збільшувати присутність органічних тканин, відмова від сильнодіючих барвників).

Наукове передбачення – метод, який би дозволив спрогнозувати тенденції розвитку дизайн-проекування модного одягу відповідно до екологічних стандартів, спираючись на об'єктивне знання про досягнення сучасної екології та пов'язаних з нею технологій.

Виробництво одягу, що вміщує досконалу технологію і технологічне оснащення, а також способи конструювання одягу, які лежать в основі способів проектування модного одягу, відповідно до екологічних стандартів – забезпечення мінімальних втрат сировини, дрібносерійне виробництво, що враховує конкретні потреби невеликих груп людей (економія ресурсів), альтернативні джерела енергії, екологічно грамотно налагоджена логістика (щоб уникнути перевезень літаками), виробництво з переробленої сировини, оптимізація витрати води, скорочення використання шкідливих речовин і барвників, турбота про гідні умови праці, інформування споживачів про кількість відходів і прийняті заходи.

Еко-одяг зобов'язаний відповідати поняттю «biodegradable», тобто, повинен розкладатися (наприклад, згнивати, щоб не засмічувати планету), виготовлення з перероблених матеріалів.

Екоціна – справедлива ціна. Префіксом «еко» припускається, що виробник встановлює справедливі ціни на товари, які відповідають реальним виробничим витратам і

не спрямовані на отримання надприбутків.

Врахування вимог до екологічного одягу. Лікарі-гігієністи оцінюють тканини і одяг за такими показниками: гігроскопічність; бактерицидні властивості; здатність дихати; відводити тепло; виводити шлаки; терморегуляція; антистатичність [5].

Екологічний дизайн – це не просто підхід до проектування одягу, або сучасний тренд. Це ціла філософія, що складається з таких елементів як зорієнтованість на екологічне споживання, тренд біо-моди, екоестетика [2]. На передній план виходять цінності суспільства і його розуміння ролі людини у світі; завдання гармонізації відносин людини з навколишнім середовищем як його невід’ємної частини, піднесення духовних, творчих, інтелектуальних цінностей у протизвагу матеріальним.

Український дизайн на сьогодні не має чітко вираженого та вивченого напрямку екологічного проектування. Концепції, що з’являються, є, на жаль, поодинокими; філософія українського екодизайну знаходиться лише на стадії формування. У зв’язку з цим дослідження в сфері національного екологічного дизайну є одним з найбільш перспективних напрямів.

Список використаних джерел:

1. Вергунов С. В. Новые понятия в дизайне. Экологический дизайн. *Вісник ХДАДМ* : зб. наук. пр. / За ред. Даниленка В. Я. Харків : ХДАДМ, 2009. № 7. С. 16–20.
2. Журба О. І. Екологізація як сучасна філософія проектування одягу. *Вісник КНУКіМ*. URL: <http://www.stattionline.org.ua/iskystvo/97/16792-ekologizaciya-yak-suchasna-filosofiya-proektuvannya-odyagu.html> (дата звернення: 15.03.2021).
3. Кулішова Є. Перспективи розвитку дизайну: екологічний аспект. *Вісник ХДАДМ* : зб. наук. пр. / За ред. Даниленка В. Я. Харків : ХДАДМ, 2007. № 10. С. 46–50;
4. Легенький Ю. Г. Дизайн одягу: посібник. Київ : КНУКіМ, 2008. 374 с.
5. Свірко В. О., Бойчук О. В., Голобородько В. М., Рубцов А. Л., Кардаш О. В., Чемакіна О. В. Дизайнерська діяльність: екологічне проектування : Науково-методичне видання. Київ : УкрНДІ ДЕ, 2016. 196 с.
6. Шапаренко Е. Н. «Тренд» как новое явление в проектной культуре конца XX - начала XXI века. *Вісник ХДАДМ* : зб. наук. пр. / За ред. Даниленка В. Я. Харків : ХДАДМ, 2006. № 9. С. 109–117.

ВІКТОР СИДОРЕНКО ПРО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БЕЗПЕЦІ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНІ ПРАЦІ

*Савченко А. Г.
м. Полтава*

Анотація. У статті охарактеризовано погляди В. Сидоренка на роль інформаційно-комунікаційних технологій у безпеці життєдіяльності та охороні праці. Описано важливість та необхідність впровадження ІКТ у навчальних процес.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, технологічна освіта, комп’ютеризація освітнього процесу, вчитель трудового навчання, безпека життєдіяльності, охорона праці.

Постановка проблеми. В умовах стрімкого розвитку науки та техніки, соціально-економічних перетворень, в умовах переходу до нових економічних відносин найгострішою є проблема підготовки учнів до трудової діяльності і реальних умов життя, які зможуть здолати лише творчі, самостійні, критично мислячі особистості. Необхідною ланкою розвитку молоді став розвиток ефективних інформаційних технологій, зростання ролі та значення інформації в сучасному світі. Саме тому нашому суспільству притаманні високі темпи розвитку, які спричинили зміни інформаційної складової розвитку науки, соціального життя, всіх сфер виробництва. Інформаційні технології мають сьогодні пріоритетне значення у діяльності людини й визначають розвиток майбутнього суспільства.

Комп’ютерні технології сприяють активізації навчальної діяльності учнів. Саме завдяки